

פרוטוקול מס' 27/ד

מישיבת הוועדה לשיבותיים ציבוריים, שהתקיימה ביום ג', 2 בסיון, תשט"ו - 24.5.55, בטעם 8.30

ג. כ. ח. ג.

- א. חברי הוועדה: א. אלטמן - היו"ר
- ב. ארם
- ג. ז' טברסקי
- ד. ס. כפרית
- ה. ב. כצנלסון
- ו. ד. בצר

סוזסניס: מר בר-סלע - המנהל הכללי של משרד הסעד

סדר-היום: תשובות המנהל הכללי של משרד הסעד על שאלות חברי-הוועדה.

היו"ר א. אלטמן: אני פותח את הישיבה.

דעות-הדיבור למר בר-סלע לתשובות על שאלות החברים.

מר בר-סלע: נשאלתי כאן ביחס לקציני מבחן. דיברתי עם מנהל

השירות במשרדנו ונתברר לי שכיום נמצאים קציני

מבחן בכל חלקי הארץ. אמנם נכון כי בטבריה ישנו רק קצין מבחן אחד.

אולם בסך הכל ישנם בארץ 45 קציני מבחן לנוער, ומספר אנשים זה כולל

גם את הפרסונל הטכני העוזר לקציני מבחן. כך שלמעשה ישנם רק 39 קציני מבחן.

מנהל השירות, אם כי הוא קצין מבחן ראשי, אין לסחטו בחשבון בטו"ן קציני

המבחן. השנה קיבלנו תוספת של 4 קציני מבחן, הפרוצדורה עד לאיסור

קבלתם היא כזאת: קודם-כל אנחנו מנהלים עם האוצר טשא-זמ"ן על התקציב;

לאחר מכן דנים עם נציבות שירות המדינה על תקן העובדים. לאחר שגם התקציב

וגם התקן אושרו יש להכריז על 4 משרות לקציני מבחן. כמו כן, קיימת ועדת

הקפאה, שאני עומד בראשה, ומסתתפים בה נציגי המשרד, בא"כוח האוצר ובא"כוח

נציבות שירות המדינה. למרות אישור התקציב והתקן טח"לים בוועדת ההקפאה

לדון מחדש על קבלת העובדים ולעת-עתה ועדת ההקפאה אישרה רק קבלת 2 קציני

מבחן ועובד טכני אחד. ועדת ההקפאה טוענת כי מתוך 4 העובדים החדשים

3 צריכים להיות קציני מבחן ורק עובד טכני אחד. לעומת זאת טוען מנהל

השירות שאין קציני המבחן יכולים לעבוד ללא עזרה טכנית, ואם אין עזרה

טכנית במידה מספקת צריכים קציני המבחן בעצמם לעסוק בכך ואינם יכולים

להקדיש את מלוא זמנם לפעולות מבחן.

כיום יש לנו 45 קציני מבחן, כולל עובדים טכניים

שהם חלק בלתי-נפרד משירות זה. נכון, כי מספר עובדים זה אינו מספיק

ותיקים מצטברים. אך אין להשוות את המצב כיום לזה שמלפני שנתיים, כאשר

באזורים רבים לא היה אף קצין מבחן אחד. באזור השרון לא היו עד עכשיו

פותחים תיקים נגד עברייני נוער. על כן יתכן כי הסטאטיסטיקה תראה על

עליה בעבריינות בין הנוער באזור זה. אך למעשה אין הדבר נכון, מפני

שהעבריינות היתה קיימת גם עד עכשיו ולא שהסתירה לא היתה פותחת תיקים

בהעדר קצין מבחן.

אלא

שלא

עלי לומר/ הגענו לכל זה/ לאחר מאבק פנימי.

מנהל השירות וקציני המבחן המחזיקים טענו כי תחילה יש למלא את כל המכסה

של קציני מבחן במחוז מסויים ופכיוון שמספר קציני המבחן הנמצאים כיום

בשירות לא יספיק למלא את המכסה בכל המחוזות, הרי שאנו מחזקות ללא קציני

מבחן. במקרה כזה יובא הדבר לכנסת ונציג המשרד יודיע שאין אפשרות לעבוד

ללא תוספת קציני מבחן.

טר בר-סלע: לא הצדקתי גיטה כזאת וטעבתי שקודם כל יט לדאוג כי בכל אזור ייטצא לפחות קצין מבחן אחד, ואני טוכן לכך כי העבודה בתל-אביב תסכול קצת ובלבד שלא יקרה כי אי-אפשר לפתוח תיקים ולספל בנוער באזורי הארץ והאחרים טפאת העוד קציני מבחן.

על כן אין כיום בארץ מקום בו אי-אפשר לפתוח תיקים נגד עברייני נוער. אולם ברור כי מספר קצינים זה אינו טטפיק ולשנת הכספים הבאה נצטרך לדרוש תוספת עובדים.

ט. כפרית: באם אין בתקציב טטרד הטעד תוספת לקציני מבחן?

טר בר-סלע: הכוונה כאן לקציני מבחן לטבוגרים. תוספת זו אוסרה בעקבות קבלת החוק החדש בדבר פיקוח על אסירים.

בעיית המוסד לחרשים-אלמים, ראשית, לא היה טנגנון טכני למוסד זה ולא היה מנהל. כיום יטנו כבר מנהל במוסד. כן לא היה חוזה בינינו לבין עיריית חיפה בנוגע לדברים טעיריית חיפה טתחיבת לספקם. לא היה גם הסכם בינינו לבין טטרד החינוך בעניין זה. היה רק מכתב מטטרד החינוך בו נאמר כי המטרד ידאג לכל הדברים הדרושים הנוגעים לסטח עבודתו.

לאחר פתיחת הבנין בתכרר כי חסדים חדרי כיתה וכי הבנינים החדשים הוקמו טטביב לצריף רעוע ובטקום בו בחרו אין אפשרות להקים בנין נוסף. עיריית חיפה אמרה שלא תתן לנו את הצריף אלא אם נשלם טמורתו.

בין עיריית חיפה, טטרד החינוך ובינינו התחיל טטא-ופתן בדבר תנאי טטיכתם במוסד. כן יטנם עוד עובדים טכניים טטוייטים, אך החלטנו להתגבר עליהם ולהביא את הילדים. הבנין כבר גמור, הציווד יטנו וכן הורכב כבר הסנגנון.

בעיה כוללת טנוגעת גם לדברים אחרים היא בעיית תנאי עבודתם של עובדי המוסדות. תנאים אלה טוכרחים להטתפר. נציבות סירות הטדינה אינה נענית לדריטותינו בטטח זה, וטהי התוצאה טכך? - רק טטאעים לדבר או אנשים שלא הצליחו להטטרד בטטרת טורה או מנהל בית-ספר באים לעבוד בטוטדות שלנו, כי תנאי העבודה אצלנו קשים טאלה טבבתי-הטטר. מנהל מוסד חייב לעבוד הן בטכתות והן בחגים. מכיוון שתנאי העבודה הם קשים לא בנקל אפשר למצוא עובדים ולפעמים חייבים אנו להעטיק בטוסד גם את אשת הטורה או המנהל, אף כי אין לה בתונים טיוחדים לכך, טפני טאחרת לא יטכיים הטורה או המנהל לבוא למוסד. גם עליית-הנוער טתלבטת בקטיי הטבת עובדים למוסדות שלה, אך טם הטצב בכל זאת יותר טוב.

נפגטתי עם טר אוטטרוטסקי, נציג איגוד עובדי הטדינה, ואטרתי לו כי עובדי המוסדות עומדים לדרוש עתה תוספת טטלום בעד עבודה בטבת-ותוספת זו טגיעה לפי החוק ל-50% טחטכר - וכן תוספת עבור עבודת לילה. אני יודע כי טטלומים כאלה עלולים להרוס את העבודה ולצרום לדטורליזציה, טפני טכל העובדים ירצו לעבוד בטכתות ובחגים. טר אוטטרוטסקי אטר כי הנו טטכיים אטי.

העובדים בטוסדות טעטידים גם דריטה טעבודתם תהיה לא בהטטכיים, אלא רצופה. העובדים בחיפה דורשים כי עבודתם תהיה רצופה או לכל היותר בטבי הטטכיים. דבר טעין זה עלול להרוס את העבודה.

אני בעד טתן טטכורת גדולה יותר לעובדים בטוסדות, אך נגד כל טטלום טיוחד עבור עבודה בלילה או בטכתות.

ביטים אלה טטט נקבל כבר ילדים למוסד בחיפה. כתבנו לראט עיריית חיפה כי אנו עומדים להביא כבר את הילדים ואיננו טטילים על עיריית חיפה כל חובה או אחריות ביחס למוסד זה, טתדא מוסד של טטרד הטעד. המוסד יקלוט 35 ילדים.

בטאלתי ביחס לקצב הפיזור של מחנה פרדס-חנה. עד סוף טרץ 1955 יצאו את המחנה 612 טטפחות. באפריל יצאו עוד 15 טטפחות. יט להניח כי בחדטים טאי - אוגוסט יעזבו את המחנה כ-30 - 40 טטפחות ויטארו עוד כ-500 טטפחות. אני חוטב כי טטטר וטושבים בטחנה טנמטר לנו בתחילה לא היה נכון, טפני טטטטר האבטיים בפרדס-חנה הוא קצת יותר גדול.

א.ד.

טר בר-סלע: מ-612 טפחות שהוצאו מן המחנה 107 טפחות
תקבלנה תמיכה לתקופת מעבר בלבד. 359 טפחות
תקבלנה תמיכה במסך תקופה ממוטכת.

קצב פיזור המחנה פחת לא מפני שאין נכונות
מצד האנשים לעזוב, כי דווקא מצדם ישנה עפסיו נכונות לכך. אולם הרשויות
המקומיות אינן מוכנות לקבל את אנשי מחנה פרדס-חנה, ואין זה מן הדברים
הקלים לשכנעם, מפני שהם טוענים כי משרד הסעד נותן תמיכות מוגבלות
ואילו העולים האלה נהנים מסירות הרשויות המקומיות מבלי שישלחו עבודם.
ואמנם נכון, כי הילדים מבקרים בבתי-הספר ללא תשלום, וגם צריכת המים
היא ללא תשלום.

אולם אין לומר כי לא חלה התקדמות בפיזור המחנה.
הוצאת 650 טפחות למקומות אחרים היא מפעל כלל לא מבוטל.

בשאלתי כאן מה עושה משרד הסעד להסעת העובדים
למקומות עבודתם. בסוף פברואר אסתקד הצלחנו להשיג שני סטאטן-וואגון
למפקחות בצפון ובדרום. גם את שתי הסוכנויות האלו לא הסגנו בלי קשיים, אם כי
בוצאה זו אושרה לנו בתקציב.

ו' טברסקי: בזמנו הטילה הסוכנות על אנשים מספר לבוא בדברים
עם העיריות ולשכנע אותן לקבל טפחות פרדס-חנה.
עמדנו אז בפני מצב שהעיריות הסכימו לקבל את הטפחות, אך אנשי פרדס-חנה
לא רצו לעזוב את המחנה. בינתיים השתנה המצב. האם משרד הסעד מסתכן לפעול
כיום כדי להשפיע על העיריות שיקבלו אנשים מפרדס-חנה?

טר בר-סלע: מפקחות מטעם משרד הסעד נפגשות בענין זה
עם ראשי העיריות. אולם קבלת טפחות לתחום
עירייה מסויימת מותנית בעיקר ביחסה של מנהלת לשכת הסעד המקומית. היא
אמנם טוענת כי אינה מתנגדת לקבלת אנשים אלה, אך ברור לנו כי היא עמוסה
מקרים סוציאליים מבין בני המקום ואינה שמה לקראת קבלת טפחות מפרדס-חנה.

דפת-גן קיבלה את מכסת האנשים שהוטלה עליה.
בבני-ברק עומד משרד הסעד להצטרף כשותף למפעל מסויים כדי שעיריית בני ברק
תסכים לקבל 25 טפחות מיוצאי פרדס-חנה.
יש גם לדעת כי רשויות מקומיות רבות קולטות
טפחות שאינן בקלטות בהתייחסות, טפחות לאחד מבני המשפחה יצא מבית-חולים
לחולי שחפת ולכן קשה להן להעמיס על עצמן עוד מקרים נוספים מבין טפחות
פרדס-חנה. קרו גם מקרים שהיינו נאלצים להחזיר טפחות שהוצאו כבר מהמחנה.

ו' טברסקי: סמעת כי חלק מהטפחות בפרדס-חנה סתתין
לסיזור מטעם מלב"ן. מה מספרן?

טר בר-סלע: מספר טפחות אלו הוא קטן מאוד. העיכוב הגדול
ביותר בפיזור מחנה פרדס-חנה נגרם עתה על-ידי
הסוכנות שאינה נותנת סיכון לאנשים העוזבים את המחנה. אמנם היא מציעה
לנו שיכון שלעתיים קרובות איננו מסכים לקבלו מפני שאיננו מתאיים. אנחנו גם
איננו מסכימים לריכוז גדול של מקרים סוציאליים בישוב אחד.

בשאלתי אם ישנן עובדות סוציאליות ניידות. מבועים.
אין עובדות כאלו, מפני שאין לנו מספיק עובדות סוציאליות במקומות עבודה
עם כל הפרסום הרב שנעשה, נמצאו לקורס לעובדים סוציאליים בצפון דק 18
מועמדים, וגם הם אינם בעלי דמה גבוהה ביותר. לקורס לעובדים סוציאליים
בנגב נמצאו רק 3 מועמדים מתאימים ועל כן הוחלט לא לקיים את הקורס.
אולם תתכן אפשרות של הרחבת בתי-הספר לעובדים סוציאליים. פעולה
זו מתעכבת במקצת הואיל וד"ר סווארץ עבר לטפועל סלווה הפיתוח ומנהל הג'וינט
חלה. אך קיים הסכם גלובלי בינינו לבין האוניברסיטה והג'וינט מבר הרחבת
בתי-הספר ונוכל לבצע זאת.

כיום אין עובדים סוציאליים במידה מספקת, ומאלה
סיסיים הסנה את הלימודים רובם יארו בסביבה שלהם, כך שאין לקוות
לריבוי ניכר במספר העובדים מסקור זה.

או.

ד. נצרי:

האם יסגור אנשים בעלי הכשרה של עובדים סוציאליים, שאינם עובדים במקצוע?

טר בר-סלע:

ישנן עובדות כאלו, אם כי מספרן קטן ממספר מורות שאינן עובדות. בתי-הספר שלנו אינם מספיקים לדעתי, במצבם הנוכחי, לכסות את הגרעין בעובדים סוציאליים המתהווה מדי שנה. בפני עובדים סוציאליים נפתחו אפשרויות עבודה גם מחוץ למסגרת. למשל, שבי עובדים שלנו עברו למסגרת לביטוח לאומי.

ד. נצרי:

בכל זאת ישנן נשים רבות שאפשר היה להכשירן לעבודה סוציאלית.

טר בר-סלע:

יש לקחת בחשבון כי הולך ומתרבה בקורסים החומר האנושי שאינו עומד על רמה גבוהה ביותר.

זה"כ כפרית שאלה אותי מדוע אנו מזניחים את

המעוצות האזוריות.

בשנת הכספים 1954/55 תקציבנו למועצות האזוריות הסתכם ב-172,000 לירות, סגריכות היו להתחלק בין 36 מועצות אזוריות. כן היתה תוספת לחגים בסך 10,400 לירות. המועצה האזורית מודיעין קיבלה תקציב זה 1800 לירות, המועצה האזורית חוף אשקלון - 500 לירות, מועצה אזורית גזר - 700. ברור שסכומים אלה אינם מספיקים. התענינתי באופן מיוחד ביחס לתקציב שניתן לטרחבים והתברר לי כי מקום זה קיבל הקצבה דגילה של 5400 לירות לעומת 6,455 לירות אשתקד. אני חושב כי הסכום של 1650 לירות הועבר לטרחבים רק לפני ימים מספר, מסום שאין אנו מקבלים דו"חות ממקום זה. אותם הקסיים יש לנו גם עם ארגוני הנשים לגבי בנים ומעונות-יום. הוצאנו חוזר הקובע כי יש שלא יעביר אלינו דו"ח עד ה-15 בכל חודש יקבל את הכסף המגיע לו רק תוך 4 - 3 חודשים. אם מאחרים בהגשת הדו"חות אין לנו אפשרות להעביר את הכסף בזמן, כי יש צורך לבדוק את הדו"חות קודם לכן.

אשר לתמיכות, הרי פרט למעברות במקומות בלתי-מאורגנים לא העברנו את התקציב לחדשים אפריל ומאי. המקפחות ברוב המעברות לא הסכימו לקבל כסף כי התקציב לא הספיק להן.

מה קרה כאן? - כאשר התחילו בבילצוע התקציב והסתלקות החלו בעיבוד תכניות, התברר כי האוצר הביא בחשבון את ההתיקרות אך לא לקח בחשבון כי באמצע שנת הכספים הקודמת עברנו לסיטה של מכסות בתמיכות ובצורה זו הגענו לרגולציה מסויימת. כשהתחילו עתה לבצע את התקציב החדש, התברר שחסרות 416,000 לירות כדי שאפשר יהיה לסלם את המכסות ששילטנו בשנת הכספים הקודמת.

המקפחות שלנו דרשו לא להעביר את הכסף ולא לתת תמכות, כדי שתקום סערה בין אנשים אלה, והכנסת תצורך לדון בדבר ולאשר תוספת תקציב. אינני יכול להתעלם מכך שלעתים דברים כאלה מספיעים ופועלים על הגורמים הנוגעים בדבר. אולם לא יכולתי לקבל את גישת המקפחות, אם כי הבנתי את טענתן שאיך הן יכולות לתת עתה תמיכה קטנה שהתמיכה שניתנה בעבר. יש לציין גם, כי מספר המקפחות הזקוקות לתמיכה אף גדל במקצת הואיל והוצאו משפחות מסער העליה, וישבן גם משפחות שלא נקלטו בהתייבות.

ד. נצרי:

האם מספר המקפחות הזקוקות לתמיכה לא פוחת?

טר בר-סלע:

אמנם יצאו משפחות ממחנה פרדס-חנה, אך הן עברו למקום אחר - כך מספרו המקפחות הזקוקות לתמיכה באופן גלובלי אינו פוחת.

במעברות לליד הרשויות המקומיות לא הסכימו המקפחות לחלק תמיכה קטנה שהתמיכה בעבר ועל כן הצעתי כי התמיכה לחודש מאי תועבר במלואה ואילו על תשלום התמיכה לחודש אפריל נדלג לעת-עתה. זאת אומרת, נשאר חייבים לאנשים בתשלום תמיכה לחודש אחד, אך מצד שני לא נגמע בתמיכה המלאה לחודש מאי. אני מקווה כי ועדת הכספים תדון בבעיה זו ותאשר את התקציב הדרוש לנו. עודפי שנה שעברה לא יספיקו לכיסוי הגרעין לתשלום התמיכות.

אין לנו התחייבות לסלם טכסה קבועה ברשויות מקומיות, אך הקוטי העיקרי הוא במעברות בלתי-מאורגנות. במעברות אלו נתנה בחדשים אפריל ומאי תמיכה בגובה של 80% מהתמיכה שנתנה בשנת הכספים הקודמת. אולם

או.

טר בריטלע:

אותם 20% שחסכנו בשני החודשים לא יספיקו כדי לסלם ב-10 החודשים הנוותרים את התמיכה הסלמה. איבני יכול להציע גם כאן את ההצעה שדלג על חודש אחד, מפני שאין על מה לדלג. אמנם במספר מעבדות סרבו העובדות לקבל את התמיכה הטוקטבת, מפני שטענו כי תחזית שנת הכספים האחרונה ערה בקטק רק מפני שהצליחו להחדיר באגסים את ההכרה שיסנה מכסה קבועה הסתלמת להם טדי חודש.

קיבלתי עלי להודיע בהזדמנות הראשונה כי העובדים הסוציאליים במקומות שונים דורשים את התערבותה של ועדת השירותים הציבוריים למילוי אותה המכסה שעליה שואלים בכנסת לעתים קרובות: האם יתכן כי מספחה תוכל להתקיים על סכום כה פעוט? עתה יש צורך ב-416,000 לירות כדי שאפשר יהיה לסלם לאגסים אפילו את ההקצבה הזעירה הזאת.

אשר לעיית העוורים, הרי הכל תלוי באופן ססירת הדברים. מה"כ כצנלסון היתה נוכחת בשיחה עם נציגי העוורים והיא יודעת שאחד מהם סיפר כי עבד באירזה והציע לשכר של 5 לירות ליום. אולם נכון הדבר שהעבודה באירזה היא עונתית ועל כן לא פתרנו את בעיית תעסוקת העוורים לשנה תמימה. קיבלנו הבטחה כי 150 עוורים יועמדו באירזה, אך כאמור, אין זה פותר את בעיית התעסוקה לכל השנה. אולם אני סבור כי יש בזה מסוים הישג ניכר אם עורך יכול להתפרנס 5 לירות ליום במשך 6 חודשים בשנה.

תחזית השנה החולפת היתה באופן יחסי שקטה מבחינת העוורים. ראשית, מפני שהסדרנו כמה דברים ושנית - מפני שהצלחנו לקיים את תשלום התמיכות לאלה המתקיימים רק על התמיכות. כן היה שיתוף-פעולה מלא עם ועדת הטובה בכל סקרה של פניה. אני סתירא כי שני החודשים הבאים יהיו "בוערים" ביותר בין העוורים, לא רק מחוסר עבודה.

דובר בזמנו על הקמת מפעל לעוורים ועתה הגיעו כבר רוב סכומות הסריצה למפעל זה. הסכומות הובאו על-ידי טלב"ן, ועתה צריכים אנו לפתור את בעיית הטובה למפעל ואת בעיית השיכון לעוורים אשר יעבדו בו. מפעל זה הוא בגדר נסיון, כי עד כה לא עסקו עוורים בסריצת סוודרים. אם הוצאות הייצור תהיינה גבוהות טאלו שבמפעלים דומים, נישא אנחנו בהפסדים כדי שאפשר יהיה להתחרות במחירי השוק המקובלים.

5 העוורות הנמצאות בבית חינוך לעוורים מסרבות לצאת משם עד היום. על כן אנו דורשים את פיננסי באופן רשמי ופרקליטות הטרינה, אישורנו ובתמיכתנו, הגישה תביעה בגדן ונגד 9 סבוגרים שסיימו את הלימוד וסטרבים לעזוב את הסוסד.

ביקרתו במקום בו רוצים לשכן את העוורים המבוגרים בטרם נתתי הסכמתי לפעולה זו. עוורים אלה הם אותם העוורים שהוצאו לפני שנתיים במטצעות הנאמן הציבורי. חלק מהם סודר ביצתים. אלה הנמצאים במקום אליו בדעתנו להעביר את העוורים אומרים שאנו רוצים להביא אליהם פסיכופטים, ואילו אלה שאנו רוצים להעבירם טוענים כי במקום החדש יושבים פסיכופטים. הנכון הוא, כי גם בין אלה וגם בין אלה ישנם טיפוסים קשים. אמרתי לעוורים הנמצאים בבית-החינוך כי לא ניתן להם דבר כל עוד לא יפנו את הבנין. מפני ששורדת בו צפיפות ואי-אפשר להביא ילדים חדשים.

לא פתרנו עדיין את בעיית העוורים בגיל הנן. הצעתי כי נפתור בעיה זו על-ידי הקמת מסגרת ארצית לטיפול במקרים כאלה. ואני מקווה כי הדבר יצא לפועל. עתה עורכים אנו מפקד של כל העוורים בארץ. אומרים כי מספרם הוא בין 1000 ל-2000 איש.

אשר לבית-החלוצות בנתניה אליו אנו רוצים להעביר את 5 הבנות הנמצאות בבית-החינוך - אני חושב כי הדברים מסתדרים שט יפה מאד. כרבע נמצאות שם 11 עוורות והארכנו את ההסדר הקיים לחצי שנה נוספת. ביצתיים עומדים אנו לקבל בנין חדש ונחלקות הדעות מה צריך להיות בו. אני חושב צריך להיות בו טקום סגורים, מפני שקיימת דעה כי העוורים צריכים לגור בין פכחים.

אשר ליתר העוורים, נכון כי לא מדובר על מספרים גדולים, אך עשרות משפחות בכל זאת הצלחנו לשקם.

או.

סר בר-סלע:

באישור באיכות שירות החריגה קיבלנו השנה תוספת של שלושה עובדים אשר יעבדו בביקורת השבונות, וצריך במעברות שליד הרשויות המקומיות. יש לנו הרגשה כי אין הרשויות המקומיות נותנות את חלקן בתקציבים. אני יודע על שתיים-שלוש עיריות שטבחינה זו בהחלט אינן בסדר, מפני שאינן נותנות את הסכומים שצריכות להקציב לצרכי מעד. אין אני סבור שאנו צריכים לפטור את העיריות מתשלום; אין זה גם צורך שנשלח סכומי כסף גדולים לעולים היושבים בחיפה, כי הרע הם נמצאים ליד עיר חדשה. יש כמובן לתמוך בהם, אך לא יתכן כי התמיכה תכזב בכל מאת האחוזים שתקציב משרד המעד.

לאחר שנקבל את העובדים הנוספים לבקורת השבונות נדע מהי מידת החסכון ומהו הבסיס להגשת התקציב הבא.

ג' טברסקי:

מהו הסכום העומד לרשות משרד המעד לנופש ולקייטנות?

סר בר-סלע: אני חושב שכ-20,000 לירות.

ג' טברסקי:

ההוצאות על כל ילד בקייטנה מטתכמות ב-14 - 15 לירות. מזה פטילים על הילדים לשלם 2 לירות. מולם מתברר כי הורים רבים במעברות אינם מסוגלים לשלם אפילו סכום זה, והרי אנו מעוניינים כי דווקא הילדים הנזקקים ביותר יהנו מפעל הקייטנות.

ברצוני לבקש את סר בר-סלע כי יבדוק בתקציב הנופש והקייטנות מה הם הסכומים הדרושים לבתי-ספר ולתינוקות הזקוקים לקייטנות, כי אז עובדי המחלקה יוכלו לדעת איזה סכומים עומדים לרשותם לשם עדיבת קייטנות לילדים הנזקקים ביותר שאינם יכולים לשלם.

היורג א. אלסטון:

בתקבל בוועדה העתק מכתב שנשלח ליורג ועדת הכספים של הכנסת טבית-מנוחה לזקנים גלסורדים בתל-אביב. בטכתב באמר כי מנהל מלווה חובה בתל-אביב דורש סמוסד זה תשלום מלווה חובה בסך 8859 לירות, ועל כן הם פונים אלינו בבקשה שנעזור להם בקבלת פטור מתשלום.

האם מוסדות מסוג זה חייבים גם הם בטלווה-חובה?

סר בר-סלע:

מוסדות כאלה פטורים על-פי החוק. אמר את הענין הזה.

ג' טברסקי:

כיצד חושב משרד המעד לכסות את המסורד ב-400,000 לירות החסרים למכסה? כאשר ערכו את התקציב לשנת הכספים 1955/56 ידעו מהו התקציב הטיביטלי שעליו אין לוותר, וכי כל קיצוץ בתקציב זה מועזע את סדרי עבודתו של המשרד. אני חושבת כי משרד המעד צריך היה להזעיק אותנו בענין זה ולתבוע השכם וערב את הוטפת 400,000 לירות החסרים.

סר בר-סלע:

כאשר ערכנו את התקציב הבאנו בחשבון את תוספת-היוקר ל-12 חודש וכן את המכסה. הבאנו בחשבון גם טיפול בעולים חדשים והצענו 600,000 לירות בטעיף זה. המכסה הקיפה את כל הסקרים.

כאשר התחלנו את המשא-והמתן עם משרד האוצר ולמחר שתקציב משרדנו הועמד על 9,200,000 לירות, הציע משרד האוצר שאנחנו נביש הצעות קיצוצים. במשכורת עובדים אי-אפשר היה לקצץ; כן אי-אפשר היה לקצץ בתקציב המוסדות ובשירותים. על כן הוחלט לקצץ בהקצבות למעברות ליד רשויות מקומיות ולמעברות במקומות בלתי-מאורגנים, מפני שהקצבה זו היא בלזבלית ונקבעת בלי להתחשב בטעיפים השונים עליהם מוצאים הכספים למעשה. ידענו כי יהיה קושי צביצוע, אך לא תארנו לנו כי הדבר עלול לפגוע במכסה. לא היתה אפשרות לקצץ בטעיפי עזרה אחרים. התשלום לקופת-חולים הוגדל בשנה שעברה ב-40%. עד יולי אשתקד שילמנו לירה אחת לאיש; כיום אנו משלמים 2 לירות ו-100 פרוטה לאיש. תוספת זו מחבטת בעשרות אלפי לירות. אני חושב כי בענין זה צריך היה לנהל משא-ומתן בינינו, בין משרד הבריאות ובין קופת-חולים.

א.ו.

טו בר-טלע: במקום 600,000 לירות לטיפול בעולים חדשים יש לנו כיום 60,000 לירות והעובדות הטובות ביותר טוענות כי אין כל אפשרות להתחיל בפעולה בטכומים כאלה. מלא אפשר רק במקרים הגדולים ביותר להשתמש בכסף זה במעברות במקומות הבלתי-מאורגנים.

לכך. ביקשתי את גב' שכטר להכין את תכנית הפעולות ואת התקציב הדרוש/ נעביר זאת למחנה על התקציבים ונבקש תוספת סמך שהשירות בטוב בטוב קסטרופלי.

ד. וצרי: הגיעו אלי כמה פניות בקשר עם סוסד הילדים "קדמה" בנס-ציונה. סוסד זה עוסד ריקם, יש בו בית טוב היכול לקלוט 45 ילדים. מהי הסיבה שמשרד הסעד אינו שותמש בסוסד זה, אם כי אנו שומעים שאין טקורות קליטה?

טו בר-טלע: אינני יודע בדיוק מה המצב בקשר לסוסד זה. המחלקה לילד ולנוער אינה מכירה בו. נראה כי דבר זה נעוץ עוד לפיקוח של משרד הסעד. בעבר כשהסוסד לא היה סוכן להסכים

ד. וצרי: בסוסד זה ישנם תנאים טובים מאוד. אם אדם סטריים בו אינו מתאים - אפשר להחליפו.

ש. כפרית: ידוע, כי בכל תקציבי הממשלה לא הובא בחשבון ענין קליטת העליה. שר המוצר אמר פעם הכנסת שתקציב לעובדי קליטה יוסדר במידה שתבוא עליה ובמידה שיהיו צרכים סיוחודים. אבל אין לקבוע מראש תקציבים לצרכים שאין לדעת מה יהיה היקפם. נראה לי, שאפשר היה לקבל תוספת תקציב למשרד הסעד לו המשרד יכול היה לסטור את המספרים ביחס למושבי-עולים הקולטים עליה וביחס למרכזי פיתוח הקולטים עליה ולהוכיח מה היא ההוצאה הדיאלית הנובעת מקליטת עליה חדשה. גם משרד החינוך עורך עתה את התקציב הדרוש לקיטת ילדים בבתי-ספר, להקמת בתי-ספר חדשים ולהוצאת הילדים החדשים. אני חושבת שהוועדה היתה יכולה להיות לעוזר למשרד הסעד בענין זה, לו המציא לנו טו בר-טלע בתונים על דבר קליטת העליה ועל ההוצאות הכרוכות בכך.

היו"ר א. אלטמן: אם כל שנה יוצאות ממעגל הסעד משפחות נוספות, מנין בכל זאת באה תוספת משפחות המקבלות תמיכה?

טו בר-טלע: בעיקר מבין העולים החדשים.

היו"ר א. אלטמן: בשבוע הבא נדון בחוק חולי-גפס.

הישיבה נועלה בשעה 10.15